

Нове прилике у оквиру фазе преговора о стабилизацији и придруживању граде се на дејтонским основама

Босна и Херцеговина је успјела превазићи политички и економски колапс од прије десет година и започети процес преговора о прикључењу Европској унији управо због тога што је Дејтонски споразум представљао “веома промишљен спој одговарајуће чврстине и непопустљивости неопходних да се очува мир, те флексибилности која омогућава реформе”, рекао је високи представник, Педи Ешдаун, данас на међународној конференцији о БиХ која се одржава у Дејтону, Охајо.

“Основна лекција коју смо научили је да политички договори нису, и не могу бити, уклесани у камену”, рекао је високи представник. Такође је нагласио да се дејтонски процес одвијао у ефикасном безбједносном оквиру који је прво осигуравао НАТО, а затим ЕУФОР, те да је овај процес био успјешан управо захваљујући спремности да одговори на различите изазове – кориштење бонских овлаштења било је усмјерено ка уклањању “центара опструкционизма”, док су одредбе економске и политичке природе за које је установљено да су неспроводиве или изузетно расипне рационализоване постизањем прагматичног консензуса.

Ово је омогућило Босни и Херцеговини да успјешно пређе пут од основне имплементације мира, преко послијератног опоравка, до почетка процеса прикључења Европској унији.

“БиХ је, на почетку ове деценије, још увијек била далеко од испуњавања савремених европских норми у погледу политичког представљања, грађанских права, могућности приступа правној помоћи и основне ефикасности администрације”, рекао је високи

представник. “Модел помоћу којег смо настојали спровести ефикасне реформе у контексту посебних друштвених и политичких услова БиХ био је стварање кључних институција на државном нивоу, које управљају високо децентрализованом земљом. Ово је модел који је настао кроз дејтонски процес. У изградњи овог модела настојали смо да БиХ доведемо до циља до којег жели доћи велика већина њених грађана, а тај циљ је бити неповратно на путу ка функционалној државности и путу који води у Европску унију и НАТО”.

Високи представник је рекао да је претходну деценију обиљежила дуга и тешка борба грађана БиХ који су се “често морали носити са тешкоћама које су се могле избјећи да су њихови политички лидери показали већу креативност и већу мудрост”. Међутим, нагласио је да је политички естаблишмент у посљедње вријеме “скупипо потребну храброст и креативност како би превазишао преостале препреке”.